Lieta Nr. C20 2123 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2015.gada 8.septembrī

Liepājas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kadeģe
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, un

k o n s t a t ē j a:

Prasītāja /pers. A/ 2015.gada 2.jūlijā Liepājas tiesā iesniegusi maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. C/, dzimuša 2003.gada 1.jūlijā, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai; atsaukt 2005.gada 21.oktobrī Liepājas tiesas izsniegto izpildu rakstu Nr.C20-3027/05/8 /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37.

Prasītāja norādījusi, ka ar Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra spriedumu no atbildētāja piedzīti uzturlīdzekļi 2003.gada 1.jūlijā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam 49,80 EUR (35 LVL) apmērā. Minētā summa ir nepietiekama un neatbilst bērna vajadzību apmierināšanai. Atbildētājs nesniedz materiālo palīdzību minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kā to nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu /adrese/, nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai.

Atbildētājs/pers. B/ paskaidrojumu nav sniedzis.

Ņemot vērā, ka puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesnese saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu pieņēma lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Pusēm nosūtīts paziņojums saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, norādot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt 2015.gada 8.septembrī Liepājas tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, (..). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (..). Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrajai daļai tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu (..).

Līdz ar to uzskatāms, ka atbildētājam tiesas sūtītie dokumenti izsniegti.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas materiāliem (lietas 8., 21.lapa) redzams, ka par /pers. C/, dzimuša 2003.gada 1.jūlijā, vecākiem ir reģistrēti /pers. B/ un /pers. A/.

No Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra sprieduma lietā Nr.C20-3027/05/8 redzams, ka no

atbildētāja piedzīti uzturlīdzekļi par labu prasītājai dēla /pers. C/ uzturam 35 LVL ik mēnesi, sākot no 2005.gada 17.augusta līdz bērna pilngadībai. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2005.gada 17.novembrī (lietas 10.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbildētājs prasību nav apstrīdējis.

Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno prasītāja, pie kuras dzīvo bērns, ko apliecina izdruka no Vienotās migrācijas informācijas sistēmas (lietas 20.lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja lūdz palielināt ar 2005.gada 21.oktobra spriedumu Nr.C20-3027/05/8 noteikto uzturlīdzekļu apmēru 49,80 EUR (35 LVL) uz 30% apmēru no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 5.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir nodrošināt katram savam bērnam uzturlīdzekļus līdz 7 gadu vecumam 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši 2014.gada 2.decembra grozījumiem Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" Latvijas valstī minimālā mēneša darba alga ar 2015.gada 1.janvāri noteikta 360 *euro.*

Līdz ar to šobrīd minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30% no 360 EUR, tas ir, 108 EUR ik mēnesi.

Ar Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra spriedumu Nr.C20-3027/05/8 piedzītais uzturlīdzekļu apmērs 49,80 EUR ir mazāks par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Civilprocesa likuma 203.panta ceturtā daļa noteic, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Lietā nav strīds, ka bērns ir prasītājas aprūpē un uzraudzībā, līdz ar to atbildētājam kā bērna tēvam ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Ņemot vērā, ka prasītāja lūgusi bērna uzturēšanai piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tiesai nav jāvērtē pušu spējas un mantiskais stāvoklis, kā arī bērna vajadzības. Ņemot vērā, ka bērns sasniedzis 12 gadu vecumu, minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina atbildētājam dēla uzturam ik mēnesi, šobrīd ir 108 EUR (30% no 360 EUR), neatkarīgi no viņa spējām, mantas stāvokļa un ienākumiem. Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļu apmērs nosakāms atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un ir nosakāms procentu izteiksmē, jo minimālās mēneša darba algas apmērs ir mainīgs.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka /pers. B/ neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam dēlam /pers. C/ uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, tas ir, 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), palielināmi no prasības iesniegšanas dienas tiesā 2015.gada 2.jūlija, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Savukārt Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra spriedums lietā Nr.C20-3027/05/8 par uzturlīdzekļu piedziņu un uz tā pamata izdotais izpildu raksts izpildāms līdz 2015.gada 2.jūlijam.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, bet saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to

samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Atbildētājs par saviem ienākumiem un mantisko stāvokli pierādījumus nav iesniedzis, kā arī nav lūdzis tiesu pilnīgi vai daļēji atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas, Civilprocesa likuma 43.panta ceturtā daļa atbildētājam izskaidrota, nosūtot prasības pieteikumu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu un 35.panta pirmās daļas 3.punktu valsts nodeva par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu 104,76 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,62 EUR (lietas 1.lapa) piedzenami no atbildētāja par labu valstij. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam, daļā par tiesas izdevumu piedziņu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 192., 193., 199., 204.^{1}, 250.^{25}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Palielināt ar Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra spriedumu lietā Nr.C20 -3027/05/8 piedzīto uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, dzimuša 2003.gada 1.jūlijā, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecumam vai apstākļu maiņai, sākot ar 2015.gada 2.jūliju, ņemot vērā samaksātos uzturlīdzekļus.

Maksājumus veikt Swedbank AS kontā /konta Nr./.

Spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Liepājas tiesas 2005.gada 21.oktobra spriedums lietā Nr.C20-3027/05/8 par uzturlīdzekļu piedziņu un uz tā pamata izdotais izpildu raksts izpildāms saskaņā ar noteikto apmēru līdz 2015.gada 1.jūlijam ieskaitot.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 104,76 EUR (viens simts četri *euro* septiņdesmit seši centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,62 EUR (septiņi *euro* sešdesmit divi centi).

Noteikt /pers. B/tiesas izdevumu samaksai labprātīgu sprieduma izpildes termiņu desmit dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Spriedums sastādīts 2015.gada 8.septembrī.

Tiesnese I.Kadeģe